

ბიბულა

გამოცემის სამართლი, ვასტ 20 კაპ.

არ შეიძლება შეეჭრიდეთ იმას, რომ მანქანების შნიშვნელოვანი რაოდენობა კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში მოცდენილია ცუდი რემონტისა და მოვლის, მექანიზატორთა კადრების დაბალი კვალიფიკაციის გამო. უმდა გავაუმჯობესოთ მექანიზატორთა კადრების მომზადება, მკაცრი წესრიგი დავამყაროთ ტრაქტორების, კომბაინებისა და ყველა სხვა მანქანის ექსპლოატაციასა და რემონტში. შეუწყნარებლად მოვეკიდოთ იმ მუშავებს, რომლებიც არ უფრთხოდებიან ტექნიკას, ურიგდებიან მანქანებისა და მოწყობილობის მოცდენას.

(ნ. ს. ხრუშჩოვის ხაბოლოთ სიტუაციაზე სკეპ ცენტრალური კომიტეტის მარტის პლენურზე)

— მეგობრებო, არ გრცხვენიათ, რომ ამ განურებული მუშაობის დროს ჩრდილში წამოწოლილ-სართ?

— რა ვქნათ, ძმაო, ისეთი რემონტი გაგვიკეთოს, რომ მინდვრამდე ძლივს მოვათრიეთ სული!

ბუნების წარმტაცი პეიზაჟი გადაიშლება თქვენს თვალშინ, როცა წყალტუბოს რაიონის სოფელ მაღლაკის ესტუმრებით. შესანიშნავია ამ სოფლის მიწატითლის კოლმეურნების ბალვენახები, ჩაის პლანტაციები და, რაც მთავარია, მშრომელი ადამიანები. მრავლი მოწინავე მესიმინდე, მეჩაიე შებოსტნე და მწველავი ჰყავს კოლმეურნების, რომელთა თავდადებულმა შრომამ სახელი გაუთქვა მაღლაკელები.

აგრე, ისინი შრომის ფერხულში არიან ჩაბმულნი, სოფლის გზაზე კი ვიღაც მობარბაცებს და ჩახლეჩილი ხმით გაპკიფის:

ისე როგორ წაგხდებიო,
ჩაის ჭიქით დავთვრებიო.
მომიტანეთ ყანწებიო,
დავთვრები და დავწებიო.

ეს სოფელ მაღლაკის ცნობილი უსაქმირი რეზო გეძევანის-ძე ღურუმელია ბრუნდება ნაქეიფარი და ამცნობს თანასოფლელებს ჩაის ჭიქითან გამართული უთანასწირო ბრძოლის შედეგებს.

„კვიცი გვარუ ხტისო“, ეს ანდაზა პირდაპირ რეზო ღურუმელია ზეზა ნათევამიო, —ამბობენ აქაური კოლმეურნები. ერთ დროს რეზოს მაბამ, გეძევან ღურუმელია, მაღლაკის წყლუკიძის სახელობის კოლმეურნების გამგებას ყალბი საბუთი გამოსტყუა და კი 350 ათასი მანებით ჩაიჩინიალა ჯიბეში. მაგრამ გაუგეს და 10 წლის ციხე მიუსაჯეს. რეზომ მაშინ თბილის შეაფარა თვი და რამდენიმე წლის შემდეგ მემაღაროლთა ქალაქ ჭიათურას ესტუმრა უმაღლესი სასწავლებლის დამთავრების დიპლომთ, რომელშიც შავით თეთრო ეწერა, რომ რეზო ღურუმელიამ დამთავრა იურიდიული ფაქულტეტის დაუსწრებელი განყოფილების ფილალი.

ჭიათურის პროკურატურაში გამომძიებლის თანამდებობით დაიწყო მისი, როგორც იურისტის

კარიერა და აქვე დამთავრდა მისი საქმის გამოძიებით.

რეზო ღურუმელია ქრთამის აღებისათვის მისცეს პასუხისმგებაში. მასთან ერთად საპრალდებლო სკამზე იჯდა მისი მეორე ნახევარი ნ. გაფრინდაშვილიც. ვინაიდან ქრთამის აღების „მძიმე უღელს“ ერთად ეწეროდა ცოლ-ქმარი, სასამართლოს მიკერძოება არ გამოუჩნია და ექცს-ექცესი წლის პატიმრობა მიუსაჭა თითოეულს.

აქვე გამოირკვა, რომ რეზო ღურუმელიას სულაც არ შეუწეობით თავი იურიდიული მეცნიერების დაუფლებით და იურისტის ყალბი დიპლომი ფულით იყიდა.

გავიდა წლები და რეზო ღურუმელია კვლავ მოევლინა სოფელს. მაღლაკელებს ეკონათ, რომ რეზო ახლა მაინც დაადგებოდა პატიოსანი ცხოვრების გზას. მაგრამ მან შრომას სპეცულანტობა არჩია. უხეშად და უდიერად ებყრობოდა ცოლნა და მშობლებს. ზაღლაკელმა ტარიელმა ისე გაიკარჯიშა ხელი მათ ცემაზე, რომ მაღლე სხვებზეც გადავიდა და მოწინავე მესიმინდე რომან ჯავახაძე მისი მუშტების წყალობით 5 დღეს იწვა საავტომოტოში.

ცოლმა ერ გაუძლო გამუდმებულ ცემა-ტყებას, მიატოვა ოჯახი და ჭიათურაში დებთან შეაფარა

ბუნება როგორ და მართდა საქართველო

რეზო ღურუმელიას ყველა დანაშაულის ჩამოთვლა შორის წაგვიყვანდა. მაგრამ ის „გმირობა“ მაინც გვინდა მოვიგონოთ, კოლმეურნეობას რომ 100 კილოგრამი ბალი მოპარა, ბაზარში გაყიდა და აღებული ფული, რომ იტყვიან, დაამდერა.

აგრც ის გვინდა დაუკიფიშყოთ, რომ მასზე გაპიროვნებული 800 ძირი ვენაზი „საუკეთესო მოვლით“ სანახვეროდ გამეჩხრდა და, თუ ასე უბატ-რონოდ დარჩა, მაღლე მთელი ნაკვეთი მეღოტი პაციის თასებ დაემსგავსება.

ერთი რამ უნდა გაითვალისწინონ ამხანაგება. სპეცულანტობას და უსახელო წერილების წერას ხომ უნდა დრო? მთელი დღე სოფლის მაღაზიის წინ დგომისა და ხალხის აბუჩად აგდებას ხომ უნდა ენერგია?

პოლა, ცოლვა რეზო, ვიღორე წაიქცოდეს და ილავი გაუწყდებოდეს, დაბასენოთ, ოლონდ, წყალტუბოში კი არა, საღმე უფრო შორს, რომ მისი „დასვენებით“ ხორცმეტი მოშორდეს საკოლმეურნეო სოფელს და დაისვენონ მშრომელებმა.

6. ნუკრისი

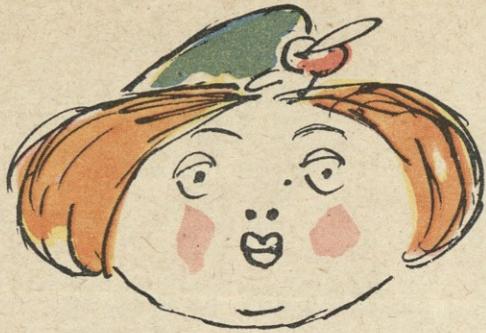
ნახ. ზ. წერეთლისა

— მეგობარო, ხომ არა გაქვთ ცოლისათვის 33 ნომერი ტუფლი მინდა!

— ვაკ, რა პატარა ფეხი ჰქონია!

— სამაგიეროდ ენა აქვს დიდი!

რა გინდა, სულო და გულო, რომ ბიცოლა ნადიას არა სჭირდა. სწორებათა სიმრავლით, თაქ მოსაჭრელად დავდებ, თუ მოედ დუნიაზე ბადალს ვინჩე უბროვილა.

რადიკულიტიც მას სჭირდა და კოლიტიც, ნეკრასტენიაც და გულის მანქიც, მაღარიაც და რევ-მატიზმიც.

ახლაც ექიმის წინ ოხრავდა:

— ვავდები, ექიმო, მი—შევ—ლე! — — ძლივს წარმოთქვა საცოლავმა, სავარძელზე დაეშვა და უსიცოცხლოდ ჩამოეკდა ხელები.

ექიმმა სასწრაფოდ მიაწოდა დამამშვიდებელი წვეთები და თხოვა, დალიე.

ბიცოლა ნადიამ ხელები გაასავსავა; — რა არ დავლიე, მაგრამ არაფერი მშველის, ეს— ეს არის, ჩემი სულის ამოხდის უამი დადგა, ჩემი საკუთარი თვალით ვედავ.

— ინფარქტთან რა დამოკიდებულებაში ხართ? — ჰყითხა ექიმმა და ულვაშებში ჩაიცინა.

— ძალიან კარგ დამოკიდებულებაში, იმას ვენაცვალე, ძალიან გულისხმიერი ადამიანია, კეთილი, პატიოსანი, ერთი სიტყვით, ნამდვილი სიტყვის კაცი და ჩემი ოჯახის ერთგული მეგობარი.

— როგორ? — გაიოცა ექიმმა, — თქვენ რადა-

ცა გუშლებათ, ინფარქტი ხომ გულის ავადმყოფობაა.

— ჰო, ავადმყოფობაა, იმას ისე გაუწყალდეს გული, როგორც მე გამიწყალა, ერთი ათჯერ მაინც მემართება თვეში და არ მომეშვა, წამლებით გავიშუიპე, მაგრამ არაფერი მეშველა.

ნადიამ ზიზღით მოსვა დამამშვიდებელი წვეთები და თოტე გულზე მოქმედა.

— მგონი გამიარა... თქვენი ჭირიმე, გამომიწერეთ ეს წვეთები და... ცნობაც მომეცით.

— რა ცნობა?

— რა და, რომ სუსტი ვარ, სნეული.

— ასეთ ცნობას მოთხოვნის საფუძველზე ვიძლევით მარტო.

— მოთხოვნის მეტი რა არის, ბატონონ? რატომ არც შენ მუშაობ და არც შენი ქმარიო, გააწყალეს გული. ავადმყოფობა ცალკე მიღებს ბოლოს და ეგ აპეზარი ხალხი ცალკე.

— თქვენი მეუღლე მაინც რატომ არ მუშაობს?

— სადა სცალია, ბატონო, საყვარელი ცოლი სულთონბრძაფი ვჭავარ და სამუშაოსთვის მოიცლის? გერდებში გამჯდარი მაქეს, წელი გაკავებული, უეხები გაუშიკინებული, დავილიე, ჩამოვხმი ქალი, — წამოიკენესა ბიცოლა ნადიამ და მსუქან თეძოზე ფაფუკი ხელი მოისვა.

— გასაგებია, გასაგები, — უცებ თითქო მოლბა ექიმი, — გავცემ ცნობას, ქალბატონო, რასაკ მომთხოვნი, არ დავიზარებ, კველაფერს ჩავწერ...

— დიდი მადლობელი ვიქნებით, თქვენი ჭირიმე, თქვენისთვანა არავინ კვეყლება, თქვენ იქნებით ჩემი ღმერთი, მხსნელი, მესია, სიცოცხლეს გვაჩუქებთ, გვიხსნით მეც, ჩემს მეუღლესაც, აგვაშენებთ დაგვასახლებთ, სულ თქვენი მსახური ვიქნებით, ჩემი ხალხი ვართ, — გაიკრიფა ნადია ენად.

* * *

შინ რომ დაბრუნდა, ელდა ეცა ჭიშკარზე უბნის მილი-

ცელი და ფინინსაექტორი აპრახუნებლნენ რაც ძალი და ღონე ჰქონდათ.

— რა გნებავთ? — იყითხა ბიცოლა ნადიამ და კინაღამ ჩაიკეცა.

— თქვენი «საოჯახო მეურნეობა» გვინდა დავათვალიეროთ, — ჯიქურ მიახალა მილიციელმა.

— ჩემი მეურნეობა? რასა ბრძანებთ, რა მეურნეობა უნდა გვექონდეს, ბატონო, მე სნეული ქალი ვარ, ავადმყოფი, დაჩანაკებული, ჩემი მეუღლეც ჩემზე უარეს დღეშია...

ფინინსაექტორმა და მილიციის მუშაქმა დაუწენებით მოთხოვეს ჭიშკრის გაღება და უცებ...

თავბრუ დაესხა ნადიას, გადაფიჩინდა, და ის—ის იყო უნდა წატეულიყო, რომ ხელი სტაცეს და მოლზე წამოაწეინეს გულშელონებული... სასწრაფოდ გამოუძახეს ექიმს...

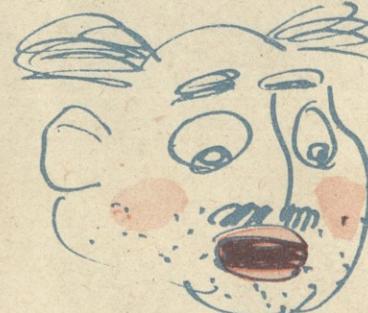
ოფლისაგან გახვითქულმა ექიმმა შპრიცი მომარჯვა და ნემსის გასაკეთებლად გაემზადა, რომ, სად იყო და სად არა, მოვარდა ნადიას მეუღლე და იყითხა, რა ამბავია ჩემს თავსო?

— არაფერი, გული შეუღონდა თქვენი მეუღლე და ახლავე მოვაპრუნებთ, ნემსის გაფუკეთებთ.

— რისი ნემსი, რა ნემსი?

— გულის სისუსტის საწინააღმდეგო.

— გულის? რამ დაუსუსტა გული? ნადია, ნადია, — მივარდა იგი მეუღლეს, — ნადია, თვალი გახსილე, ქალო, რა იყო, რა მოხდა? რაო, მეურნეობა უნდა დაათვალიერონ? დაათვალიერონ, შექალო, მე უკვე მოვუღე ბოლო ჩემს 『მეურნეობას』,

გასაყიდად და სასპეკულაციოდ ჩამორეკილი საქმელი ხორცის დამზადებაში ჩაეგარე უკვე, მეც მოვეწყვე სამუშაოზე, მომწყინდა, მეცო ამდენი უქარობა და ყალთაბანდობა...

ნადიამ ფართოდ გახილა თვალები, მერე წამხტა გამეხებული, ველური თვალებით მიაჩერდა მეუღლეს და იყვირა:

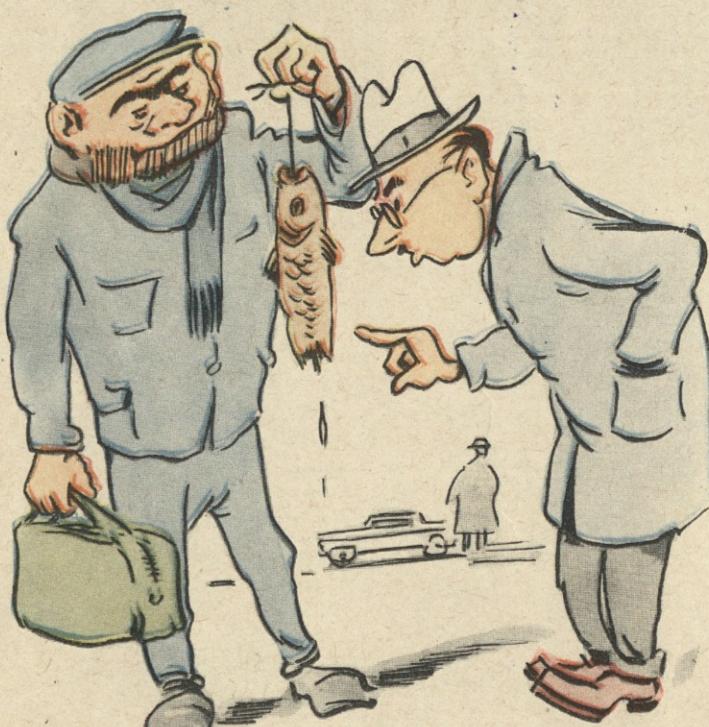
— რ—რაო?

* * *

ახლა ბიცოლა ნადია საღსაღამათი ქალია, არც გულს უჩივის და არც თავბრუს, არც რევმატიზმს და არც ნიკრისის ქარებს... სხვებთან ერთად მუშაობს საკოლმეურნეო მინდგებებზე და თავს თქვენზე და ჩემზე უკეთესად გრძნობს.

ვიძოოს უროლოვო

ჩა. ა. კანდელაცია

აბა, კარგი თევზი იაფად!
კი ჩარა, კუდი რომ მოგლეჭიოლი აქვს!
დინამიტითა ბატონო, დაჭერილი!

დასაცლეთის დიპლომატიის პოზიცია განიაღების
საკითხში, ანუ ცეცხლთან თამაში.